

چشم حقوق بشر

در بحران یمن گور است

کاظم عبدالحمیدی؛ اوج‌گیری مذاکرات

صلح یمن بین انصارالله و مزدوران وابسته به ائتلاف سعودی و حساس شدن بیش از پیش این مذاکرات در ترسیم ساختار سیاسی آینده یمن، هرچند مقدمات توجه بیشتر رسانه‌ها و محافل بین‌المللی به مساله یمن را موجب شده است اما از دیگر سو، تمرکز این محافل را بر مسائل استراتژیک در تحولات این کشور معطوف کرده و نگاه انسال دوسستانه و حقوق بشری علیه جنایات جنگی ائتلاف سعودی را در حاشیه قرار داده است. در واقع در حالی که عمده تمرکز محافل رسانه‌ای در هفته‌های اخیر بر وضعیت میدانی یمن و ترسیم آینده سیاسی این کشور پس از پایان تجاوزات سعودی متمرکز شده است، قسمت بسیار مهمی از مساله امروز یمن مساله انسانی است که نباید از آن غفلت شود. در این زمینه باید توجه داشت از آغاز جنگ بیش از ۲ میلیون یمنی مجبور به ترک خانه‌های‌شان شده‌اند و بیش از ۱۴ میلیون یمنی به آب و غذای سالم نیاز دارند و کافی دسترسی ندارند. ۷۵ درصد از جمعیت ۲۵ میلیونی یمن به کمک‌های پزشکی بشردوستانه و آب و غذای سالم نیاز دارند و حدود ۱۰ میلیون کودک یمنی در خطر ابتلا به بیماری وبا قرار دارند.

گفتنی است بالای ۱۰ میلیون نفر در یمن به نحوی نیاز به کمک فوری دارند و این در شرایطی است که به لحاظ میدانی محاصره همه‌جانبه یمن توسط مزدوران سعودی هرگونه امکان کمک‌رسانی به این کشور را با اختلال جدی مواجه کرده است، زیرا برای دریافت کمک‌های بشردوستانه و بهبود اوضاع در یمن فقط ۲ در‌گاه ارتباطی با بیرون وجود دارد؛ نخست بندر الحدیده و دیگری فرودگاه صنعاً. فرودگاه صنعاً از مارس ۲۰۱۵ و شروع جنگ و زمانی که صنعاً به دست انصارالله افتاد، عملاً بلااستفاده مانده و منطقه پرواز ممنوع است و بندر الحدیده نیز عملاً مسدود است و حمله‌های مکرر سعودی به این منطقه بحران وحیم انسانی در یمن را موجب شده است. وضعیت نابسامان مردم یمن فارغ از جنبه انسانی به لحاظ سیاسی و استراتژیک نیز تبعاتی دارد که بعضاً می‌تواند جریان‌ناپذیر بوده و به بحران در منطقه طی سال‌های آتی دامن بزند. یکی از مهم‌ترین این تبعات که باید مورد توجه قرار گیرد امکان رشد و گسترش گروه‌های افراطی و تروریستی در سال‌های آینده در این منطقه است.

«دونالد ترامپ» استاد علوم سیاسی دانشگاه فلورانس ایتالیا که حوزه‌های مربوط به جنبش‌های اجتماعی و گروهک‌های سیاسی را مورد تحقیق جدی قرار داده، معتقد است برای تبیین خشونت سیاسی نکته اساسی توجه به محیط خارجی است. آنطور که او بیان می‌دارد رفتار یک جنبش اجتماعی متأثر از شرایط سیاسی کلی‌تر است که می‌تواند تسهیل‌کننده خشونت سیاسی باشد یا بر سسر راه آنها ایجاد مانع کند. وی معتقد است خشونت سیاسی می‌تواند مستقیماً از تعاملات میان گروه‌های سیاسی و نیروهای سرویگر مسلح شکل بگیرد. به نظر می‌رسد پاسخ‌های سرکوبگرانه و محسوسانه به مطالبات مردمی و گروه‌های سیاسی ممکن است در سرکوب اکثر این گروه‌ها موفق باشد اما گروه‌هایی که

جان سالم به در می‌برند، در بلندمدت رادیکال خواهند شد و احتمالاً خشونت را با خشونت پاسخ خواهند داد. در این زمینه باید توجه

داشت این فرضیه با توجه به تجربه‌های عینی و موردی مانند عراق پس از تجاوز آمریکا تأیید می‌شود. طبق برخی پژوهش‌های انجام شده، آمار تعداد گروه‌های افراطی تشکیل شده بعد از حمله ۲۰۰۳ آمریکا به عراق تا ۱۰۰ مورد نیز ذکر شده است. در واقع وقتی گفته می‌شود کشورهایی مانند آمریکا و عربستان در تشکیل گروه‌های افراطی در منطقه نقش مهمی دارند، فارغ از نقش مستقیم و حمایت‌های مالی و لجستیکی که از این گروه‌ها در راستای منافع خود انجام می‌دهند، یک نقش غیرمستقیم و البته به همان میزان مهم را هم می‌توان برای آنها در نظر گرفت و آن همین مساله است که با تجاوزات وحشیانه این کشورها به مردم بی‌دفاع منطقه، مقدمات شکل‌گیری چنین گروه‌هایی به صورت واکنشی را فراهم می‌کنند. به طور کلی می‌توان گفت تحولات یمن به نقطه‌ای رسیده است که فارغ از هر نگاه سیاسی به آن، به لحاظ انسانی مردم این کشور در تنگنای شدید قرار گرفته‌اند و سرکوب‌های همه‌جانبه توسط سعودی‌ها در این کشور جدا از رقم زدن یک فاجعه تمام‌عیار انسانی در کوتامند، در بلندمدت نیز می‌تواند مقدمات پاسخ‌های رادیکال را در منطقه فراهم کند و به نابسامانی اوضاع پیچیده منطقه دامن بزند.

■**کارشناس ارشد علوم سیاسی**

آیا قطار صلح میان پاکستان و هند پس از جولان هواپیماهای جنگنده به حرکت درمی‌آید؟

اسرائیل و سعودی، دست‌های استعمار در شبه‌قاره

از تمرینات نظامی مشترک ارتش این کشور با

رژیم صهیونیستی منتشر شده بود. او می‌نویسد: «اسرائیلی‌ها چندی پیش ویدئوهایی را منتشر کردند که تعدادی از تکاوران هندی را در حال انجام تمرینات مشترک با تکاوران اسرائیلی در صحرای «لنقب» (جنوب فلسطین اشغالی) نشان می‌داد. به گفته رابرت فیسک، تکاوران هندی در این تمرینات مهارت‌هایی را که تکاوران اسرائیلی از نبردهای خود در غزه و سایر مناطق شهری فرا گرفته بودند می‌موختند». بر اساس گزارش روزنامه انگلیسی، رژیم صهیونیستی همچنین ماه‌هاست سخت تلاش می‌کند به «حزب مردم هند» که قدرت را در هند در دست دارد، نزدیک شود و با جلب نظر مقامات این حزب یک ائتلاف ضداسلامی خطرناک را در هند تشکیل دهد. در این میان کارشناسان و رسانه‌های هندی هشدار داده‌اند ملی‌گرایی افراطی حزب مردم هند که هدایت آن را نخست‌وزیر «نارندرا مودی» برعهده دارد، نباید باعث نزدیکی هند باصهیونیست‌ها شود.

اما در آن سوی مرز تنش شبه‌قاره، بازوی دیگر آمریکا در آسیا یعنی رژیم سعودی برای گسترش تروریسم تکفیری از طریق خاک پاکستان تلاش می‌کند. به عبارت دیگر پاکستان همچون کارگزار آسیا و پیمانکار آمریکا بویژه عربستان برای گسترش گروه‌های رادیکال بنیادگرا و افزایش هرج و مرج در منطقه جنوب آسیا تلاش می‌کند. اسلام‌آباد از ۲ دهه پیش با حمایت‌های گسترده آمریکا و سعودی گروه‌های افراطی زیادی همانند طالبان (با هدف افغانستان)، جیش محمد (با هدف کشمیر و

بانوی اول روسیه:

جلوی حمله آمریکا به ونزوئلا را می‌گیریم

تقسیم جهان به حوزه‌های جنگی مختلف و مرشد بازهای شکاری کاخ سفید شناخته می‌شود، قصد دارد بدین وسیله نقش آمریکا در یک جنگ نیابتی منطقه‌ای احتمالی علیه ونزوئلا را کمرنگ جلوه دهد.

آبرامز شامگاه جمعه طی کنفرانس مطبوعاتی در مقر وزارت خارجه ایالات متحده در واکنش به صحبت‌های لاوروف درباره طرح واکنشگن

نرمش ترامپ در قبال کره‌شمالی پس از نشست بی‌نتیجه هائوی بیشتر شد

لغو مانورهای بزرگ نظامی آمریکا و کره‌جنوبی

حالی است که مانور «Key Resolve» شامل ۱۲ هزار نیروی آمریکایی و ۱۰ هزار نیرو از کره جنوبی می‌شد که بیشتر مبتنی بر شبیه‌سازی‌های کامپیوتری بوده است. اعلام توقف ۲ رزمایش بزرگ یادشده تنها چند روز پس از دومین دیدار سرران آمریکا و کره‌شمالی انجام شده است. به‌رغم ادعای آمریکایی‌ها درباره موفقیت مذاکرات ترامپ و اون، اما در عمل این نشست با شکست آشکاری به پایان رسید. پیش از این قرار بود در پایان دیدار سرران ۲ کشور، بیانیه‌ای موسوم به «بیانیه هائوی» منتشر شود که طبق آن، آمریکا در قبال توقف فعالیت تابسیاست هسته‌ای «یونگ‌بیون» کره‌شمالی، پایان رسمی جنگ کره را اعلام کند. با این حال به دلیل اختلافات ۲ طرف، نشست کیم جونگ اون و دونالد

تحریم کالا‌های رژیم صهیونیستی در کویت

وزارت بازرگانی کویت برای نخستین بار کالا‌های اسرائیلی را که به شیوه غیرقانونی وارد این کشور شده بود، ضبط و جمع‌آوری کرد. یک مسوؤل کویتی اعلام کرد دلیل ضبط و مصادره ۶۰ نوع از کالاها و محصولات وارد شده از فلسطین اشغالی این است که علاوه بر ورود غیرقانونی، این کالاها مربوط به رژیم صهیونیستی است که کویت روابطی با آن ندارد. برچسب «ساخت اسرائیل» اکنون برای رژیم صهیونیستی به مشکلی بزرگ در تجارت بین‌المللی تبدیل شده است و بتازگی نه‌تنها آفریقای جنوبی تصمیم گرفته تمام محصولات اسرائیلی را که توسط صهیونیست‌ها تولید می‌شود تحریم کند، بلکه در برخی کشورهای اروپایی نیز این محصولات از قفسه‌های فروش، حتی در فروشگاه‌های مشهور جمع‌آوری می‌شود.

■ ■ ■

سفر قریب‌الوقوع محمود عباس به سوریه

عضو کمیته اجرایی سازمان آزادی‌بخش (س‌اف) از مقدمه‌چینی برای سفر قریب‌الوقوع محمود عباس، رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین به سوریه خبر داد. احمد مجدلاتی تأکید کرد: در این سفر رئیس تشکیلات خودگردان فلسطین با رئیس‌جمهوری سوریه دیدار خواهد کرد و در جریان این دیدار ۲ طرف به بررسی شماری از پرونده‌های مهم و مشترک خواهند پرداخت. مجدلاتی تصریح کرد: هنوز زمان این سفر مشخص نشده است. یوننی بن مناحیم، کارشناس امور عربی و یک افسر سابق اسرائیلی در دستگاہ اطلاعات نظامی گفت: رهبران جنبش فتح تأکید کرده‌اند محمود عباس به همراه هیات‌ی عالی‌رتبه به دمشق سفر خواهد کرد. بن مناحیم همچنین افزود: عزام الاحمد، عضو کمیته مرکزی جنبش فتح گفته است که انتظار می‌رود سفر محمود عباس به دمشق باعث باز شدن صفحات جدیدی در روابط میان ۲ طرف شود.

■ ■ ■

تور خاورمیانه‌ای وزیر خارجه روسیه

وزیر خارجه روسیه روز گذشته تور خاورمیانه‌ای خود را به کشورهای حاشیه خلیج‌فارس در حالی آغاز کرد که به نظر می‌رسد روس‌ها به دنبال ایفای نقشی تازه در خاورمیانه برای کاهش تنش‌ها هستند. قطر، عربستان سعودی، کویت و امارات مقصد سفرهای سری لاروف است. چند روز پیش ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه اعلام کرد که طرحی برای تشکیل ساختاری در جهت عادی‌سازی و بهبود اوضاع سوریه پس از غلبه و پیروزی کامل بر تروریست‌ها مطرح است. وی توضیح داد: هدف این است که همه طرف‌های ذی‌نفع از جمله دولت سوریه، مخالفان دولت، کشورهای منطقه و همه طرف‌هایی که در این مناقشه درگیر هستند گروه کاری با تشکیلاتی را تشکیل دهند که به عادی‌سازی اوضاع سوریه پس از غلبه بر تروریست‌ها بپردازد. پوتین اظهار داشت: این مساله با خروج همه نیروهای نظامی از سوریه و احیای کامل دولت سوریه و حفظ تمامیت ارضی این کشور مرتبط است.

■ ■ ■

حمله داعش به نظامیان در نیجریه

گروه تروریستی داعش می‌گوید که ۱۰ تن از نظامیان نیجریه را در ایالت «بورنو» واقع در شمال شرقی این کشور به قتل رسانده است. بنا به ادعای داعش، این حمله در روز ۲۸ فوریه گذشته رخ داده است. سخنگوی ارتش نیجریه وقوع چنین حمله‌ای را تکذیب کرد و گفت که اوضاع در شمال شرقی آرام است. وی افزود که ارتش نیجریه با افزایش تلاش‌های خود، موفقیت‌هایی را کسب کرده است. داعش در غرب آفریقا که در سال ۲۰۱۶ از گروه تروریستی بوکوحرام جدا شده است طی ماه‌های گذشته حملاتی را در شمال شرقی نیجریه انجام داده است.

■ ■ ■

بزرگ‌ترین حزب اسلامی در الجزایر انتخابات را تحریم کرد

حزب «جنبش انجمن صلح» الجزایر، بزرگ‌ترین حزب اسلامی در این کشور با اعلام عقب‌نشینی از دور رقابت‌ها در انتخابات ریاست‌جمهوری، اظهار کرد در این انتخابات شرکت نمی‌کند. یک منبع در این حزب تأکید کرد: شورای «خوان‌الجزایر» همسو با خواست مردم که تظاهرات میلیونی را در اعتراض به کاندیداتوری عبدالعزیز بوتفلیقه، رئیس‌جمهوری این کشور به راه انداختند، به انصراف از شرکت در رقابت انتخابات ریاست‌جمهوری رای داد. پس از آنکه لویزه حنون، رئیس حزب کارگر الجزایر عقب‌نشینی حزب خود از دور رقابت‌ها را اعلام کرد، جنبش انجمن صلح دومین حزب الجزایر محسوب می‌شود که از این رقابت‌ها انصراف می‌دهد. احزاب دیگری نیز پیش‌تر اعلام کرده بودند که انتخابات را تحریم می‌کنند.